
تأثیر کاربردی و بازسازی شرایط جنگ در مناطق عملیاتی

■ حسین فدایی حسین [نویسنده مسوول]

■ محمدعلی خبری

تاریخ دریافت مقاله: ۹۴/۱۰/۱۲ | تاریخ پذیرش نهایی: ۹۴/۱۲/۰۴

تئاتر کاربردی و بازسازی شرایط جنگ در مناطق عملیاتی

حسین فدایی حسین | کارشناس ارشد ادبیات نمایشی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

محمدعلی خبیری | استادیار، هیئت علمی پژوهشکده هنر و معماری سازمان جهاد دانشگاهی

چکیده

«تئاتر کاربردی» گونه‌ای از اجرای نمایش است که برای توصیف روش‌ها و تکنیک‌های اجرای تئاتر در فضایی خارج از محیط‌های متداول اجرایی، به‌منظور تأثیر گذاشتن بر قشر وسیع‌تری از مخاطبان جهت تغییرات اجتماعی و یا آگاهی‌بخشی جامعه. از این میان «تئاتر محیطی» و «تئاتر میراث» به‌عنوان دو شاخه‌ی اصلی از تئاتر کاربردی، اهداف و مفاهیم مختلفی را دربر می‌گیرند، «تئاتر محیطی» نمایشی برنامه‌ریزی‌شده در یک حوزه‌ی مکانی است که داستان نمایش به آن مربوط می‌شود و در واقع شباهت زیادی به محیط رویداد داستان دارد و «تئاتر میراث» نوعی بهره‌گیری از تئاتر و فنون تئاتری برای انتقال آگاهی درباره‌ی مفاهیم میراث فرهنگی و تاریخ گذشته است. شکل اجرایی در هر دو گونه‌ی نمایشی ذکرشده، ایجاد شرایط، محیط و موقعیتی تقریباً مشابه همان محیط و شرایط اتفاق‌افتاده در گذشته است. این تحقیق به‌دنبال آن است که نشان دهد چگونه می‌توان از این روش و تکنیک در بازسازی موقعیت‌های جنگ در مناطق عملیاتی، برای اجرای نمایش استفاده کرد. برای این منظور این مقاله به بررسی ویژگی‌های «تئاتر کاربردی» و روش‌های مختلف اجرا با تأکید بر دو گونه‌ی اجرایی «تئاتر محیطی» و «تئاتر میراث» و چگونگی استفاده از این روش‌ها در بازسازی موقعیت‌های جنگ، در مناطق عملیاتی می‌پردازد.

واژگان کلیدی: تئاتر کاربردی، تئاتر محیطی، تئاتر میراث، بازدید، مناطق جنگی، تعامل با تماشاگر.